

ETAPA ROMANTISMU (1. polovina 19. století)

5. České země v době romantismu

Když končila etapa osvícenství, dosedal po dvouleté Leopoldově vládě na český (ale současně i rakouský a německý) trůn císař František (1792-1835). Pokud jste si zvykli na číslo za jménem, mohlo by to být v tomto případě maličko složitější. Rakušané ho zvali Františkem I., ale Němci Františkem II. Protože jsme ale jako Češi na svém trůně žádného Františka do téhle doby neměli (nebo si snad na nějakého vzpomínáte?), řekneme mu tedy pro zjednodušení Franta I.

Právě tenhle vladař si zažije dlouhé trampoty s Napoleonem. Vždyť Habsburkové jsou jedněmi z největších Napoleonových odpůrců! Právě Franta se účastnil Slavkova, právě Franta se musel dívat na to, jak ho Napoleon vytlačuje ze severní Itálie a právě Franta byl svědkem rozpadu Svaté říše římské národa německého, ve které kdysi míval také docela silný vliv. A manželkou Napoleona se stala Františkova dcera Marie Luisa, jenže to už víte☺.

Pravdou je, že se české země za tohoto panovníka neměly zas až tak špatně. Totiž v době, kdy Napoleon provedl kvůli Angličanům mezikontinentální blokádu, nedostávala se do Evropy anglická cukrová třtina. Češi ji tedy s přehledem mohli na evropském trhu nahradit svou pověstnou cukrovou řepou. Ochutnali jste jí někdy? Docela šmakuje☺.

Když skončilo v roce 1835 období Franty, dosedl na trůn Ferda, řekneme mu Ferdinand V. I když pravdou je, že mu Rakušané říkali trochu jinak, totiž „blbeček Ferdáček“, no prostě podobně jako nazýváte vy některé učitele☺. Tahle přezdívka měla co do činění s Ferdinandovým handicapem. Byl totiž tak trochu mentálně postižený. Kdybyste ho viděli na portrétu, asi by vás upoutala obrovská hlava s dost vyklenutým čelem, vystouplé oči a poměrně krátké končetiny. Jsou záznamy o tom, že koktal a nebyl moc vzdělatelný. Vysvětlení jeho retardace je vcelku jednoduché. Habsburkové ovládali skoro celou Evropu, a protože nechtěli svůj trůn přenechat jiné dynastii, docházelo zde často ke sňatkům mezi rodově příbuznými. A pokud tato příbuznost nebyla zase až tak vzdálená, rodily se postižené děti. Zase na druhou stranu se nemuseli bát o trůn☺.

My Češi jsme měli Ferdu rádi už z toho principu, že se nechal speciálně korunovat i na krále českého. Ti habsburští panovníci, co budou následovat po něm (i když je pravda, že už budou jen dva), to brali nějak automaticky a Český stát brali pouze jako součást Rakouska. Tím docela snižovali naši prestiž, ale my Češi jsme na to zvyklí, vždyť se podívejte na dnešní dobu☺.

Na závěr však musím připomenout, že si přece jen tento panovník vysloužil ještě jednu přezdívku. Ta už byla lepší. Mnozí ho totiž nazývali Ferdinandem Dobrotivým pro jeho schopnost soucítit s ostatními (např. při vídeňských záplavách roku 1830, to ještě ani nepanoval).

Ale pak přišla velká revoluce roku 1848 a náš milý Ferdáček byl sesazen. Hodně lidí si uvědomilo, že jde spíš o loutku v rukou kancléře Metternicha, a tak sesadili i jeho.

I Češi se snažili z uvolněné evropské situace něco vytěžit. Chtěli vydávat tiskoviny, na které byla předtím uvalena cenzura, chtěli se svobodně setkávat, aniž by měli za zády stále nějakého kontrolora, chtěli více používat češtinu atd...

I když nám nějaké věci přece jen páni Rakušané povolili, odešli jsme z téhle revoluce vcelku zklamaní.